



Изх. № 49/02.10.2020 г.

*Вх. № КОС-006-01-10/02.10.2020г.*

до

**КОМИСИЯТА ПО ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИ**  
**44 НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

Относно: Становище по ЗИД за ЗОПОЕЩ

**УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,**

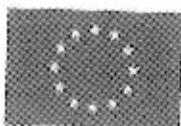
С настоящото писмо желаем да представим нашето становище относно ЗИД за ЗОПОЕЩ.

Ние подкрепяме направени предложения в ЗИД, но считаме, че има необходимост от допълнителни промени, породени от:

- Недостатъчен брой процедури по ЗОПОЕЩ, свързани с отстраняване на причинени екологични щети. Съгласно публичния регистър на МОСВ по закона е видно, че от влизането в сила на закона до момента няма нито една процедура за причинени щети. Това показва, че основният принцип на закона „замърсителят плаща“ реално не е изпълнена;
- Липса на процедури по ЗОПОЕЩ, свързани с щети върху защитени видове и природни местообитания, които причиняват значително отрицателно въздействие върху достигането или запазването на тяхното благоприятно консервационно състояние. Това се дължи на липсата на данни за базисното състояние.
- Липсата на процедури по ЗОПОЕЩ от заинтересовани лица по реда на чл. 47 и 48. Нашият анализ показва, че основна причина за това е невъзможността заинтересованите лица да инициират процедури за налагане на превантивни мерки, което е разрешено от ДИРЕКТИВА 2004/35/EО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 21 април 2004 година относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети.
- Развитие на прилагането на ДИРЕКТИВА 2004/35/EО вследствие на решения на Съда на ЕС по преюдициални запитвания по нейното прилагане.

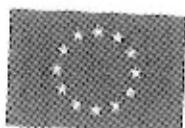
Отчитайки горното и с цел реално прилагане на принципа „замърсителят плаща“ и увеличаване ролята на заинтересованите страни – собственици, бизнес и неправителствени организации, правим следните предложения за изменения на ЗОПОЕЩ:

1. Предлагаме в чл. 4 да се създаде нова ал. 4 със следното съдържание „(4). Настоящият закон се прилага за причинени щети, настъпили след 30 април 2007г.“ Това предложение мотивираме с решение на Съда на ЕС от 1 юни 2017 по дело C-529/15 с предмет преюдициално запитване, в чиято първа точка съдът решава : „*1. Член 17 от Директива 2004/35/EО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети, изменена с Директива 2009/31/EО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г., трябва да се тълкува в*



смисъл, че без да се засягат проверките, които трябва да бъдат извършени от запитващата юрисдикция, посочената директива се прилага *ratione temporis* към екологичните щети, които са настъпили след 30 април 2007 г., но произтичат от експлоатацията на съоръжение, което преди тази дата е получило разрешение съгласно водното законодателство и е пуснато в експлоатация.“

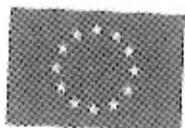
2. В член 5 предлагаме да отпадне в точка едно параграф ж. Той изключва от обхвата на закона щети, в резултат на извършване на дейности, които са разрешени съгласно чл. 31, ал. 12, т. 1 и чл. 49 от Закона за биологичното разнообразие. Това изключение не е посочено в член 4 Изключения на Директива 2004/35/ЕО. Нещо повече, подобно изключение за разрешени дейности във водните обекти е отхвърлено от Съда на ЕС в решение по дело C-529/15 с предмет преюдициално запитване, а именно „2) Директива 2004/35, изменена с Директива 2009/31, и по-специално член 2, точка 1, буква б) от нея, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална разпоредба, която общо и автоматично изключва възможността щетите, имащи сериозно неблагоприятно въздействие върху екологичния, химичния или количествения статус, или екологичния потенциал на съответните води, да бъдат квалифицирани като „екологични щети“, единствена защото попадат в обхвата на разрешение, издадено в приложение на националното право.“.
3. В чл. 47 ал. 1 предлагаме да се допълни като преди изразът „оздравителни мерки“, се допълни с израза „превантивни и“. Това би позволило да се прилагат исканията за налагане на мерки и в случай на непосредствената заплаха за екологични щети. Това изменение би позволило на заинтересованите лица да действат преди случването на екологичната щета и би спестило на обществото загубите от една щета и разходите по оздравителните мерки.
4. В член 47 ал.2 да се допълни с ново изречение: „За сдруженията по чл. 11 на Закона за рибарството и аквакултурите и риболовците притежаващи билет за любителски риболов не се изисква доказване на обстоятелствата по ал. 1. за щети по чл. 4 ал.1 т.2.“ Настоящото предложение мотивираме с решение на Съда на ЕС от 1 юни 2017 по дело C-529/15 с предмет преюдициално запитване, в чиято точка 49 от мотивите се посочва „49 Тълкуване на националните правни норми, което в случай на екологични щети, изразявачи се в увеличаване на смъртността на рибите, би лишило всички лица, имащи право на риболов, от правото да инициират провеждането на процедура за проверка, въпреки че са пряко засегнати от тези щети, не зачита обхвата на членове 12 и 13, и следователно е несъвместимо с посочената директива.“ Това показва, че съдът счита всички лица имащи право на риболов за засегнати от екологични щети, изразявачи се в увеличаване смъртността на рибите, т.е. от щети, имащи сериозно неблагоприятно въздействие върху екологичния, химичния или количествения статус, или екологичния потенциал на съответните води.
5. В параграф 1 от Допълнителните разпоредби точка 6 предлагаме да се допълни в края на определението дейност изразът „, включително дейности извършени по прилагането на нормативни и административни актове“. Мотивите за това наше предложение са в решение на Съда на ЕС от 9 юли 2020 година По дело C-297/19 с предмет преюдициално запитване , а именно „2) Член 2, точка 7 от Директива 2004/35 трябва да се тълкува в смисъл, че определеното в него понятие „трудова дейност“ обхваща и дейностите, извършвани в интерес на общността по силата на делегирана по закон задача.“.



6. В приложение 2 на ЗОПОЕЩ точка 4.2 предлагаме да се допълни в края с израза „ако тези намеси са съвместими с целите на Директива 92/43 и Директива 2009/147.“ Мотивите за това наше предложение се съдържат в т. 61 от мотивите на Съда на ЕС от 9 юли 2020 година По дело C-297/19 с предмет преюдициално запитване, а именно „61 Освен това следва да се отбележи, че както е видно от втората част на алтернативата на втората хипотеза, посочена в трета алинея, второ тире от приложение I към Директива 2004/35, нормалното управление на местата може да произтича и от практика, упражнявана от собствениците или операторите в минал период. Следователно втората част от тази алтернатива обхваща мерките за управление, които, поради това че са били прилагани през определен период от време, могат да се считат за обичайни за съответните места, при условие обаче че както бе посочено в точка 55 от настоящото решение, не поставят под въпрос изпълнението на целите и задълженията, предвидени в Директивата за местообитанията и в Директивата за птиците.“ Обективизирани в решението му както следва „1) Понятието „нормалното управление на местата, съгласно определеното в документите на местообитанието или в целевите документи, или извършвано в минал период от собственици или оператори“, съдържащото се в трета алинея, второ тире от приложение I към Директива 2004/35/EO на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети, трябва да се тълкува в смисъл, че обхваща, от една страна, всяка административна или организационна мярка, която може да окаже въздействие върху намиращи се в местата защитени видове и природни местообитания, както е определена в документите за управление, приети от държавата членка въз основа на Директива 92/43/EИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 2009/147/EO на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 година относно опазването на дивите птици, и тълкувани при необходимост във връзка с всяка норма на вътрешното право, която транспортира последните две директиви, или при липса на такава, която е съвместима с духа и целите на тези директиви, и от друга страна, всяка административна или организационна мярка, считана за обичайна, общопризната, установена и прилагана през достатъчно дълъг период от време от собствениците или операторите до настъпването на щета, причинена от въздействието на тази мярка върху защитените видове и природни местообитания, като всички тези мерки трябва освен това да бъдат съвместими с целите на Директива 92/43 и Директива 2009/147, и по-специално с широките земеделски практики.“

Като се надяваме нашите предложения да бъдат разгледани и да Ви помогнат във Вашата дейност, оставаме с уважение,

Тома Белев



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ  
ЕВРОПЕЙСКИ  
СОЦИАЛЕН ФОНД

Председател на УС на АПБ



Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, приоритетна ос № 2, процедура BG05SFOP001-2-009 [www.dobro.bg](http://www.dobro.bg)